

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 862

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 28 octombrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 544 din 12 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e), art. 16 alin. (1) și (2) și art. 17 alin. (5) din Legea 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001	2–4
Decizia nr. 548 din 12 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană	5–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.986. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind actualizarea anexei nr. 3 la Legea nr. 212/2015 privind modalitatea de gestionare a vehiculelor și a vehiculelor scoase din uz	7–10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 13 din 16 mai 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 544****din 12 iulie 2016**

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e), art. 16 alin. (1) și (2) și art. 17 alin. (5) din Legea 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e), art. 16 alin. (1) și (2) și art. 17 alin. (5) din Legea 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, excepție ridicată de Adam Attila Peter în Dosarul nr. 753/119/2015 al Tribunalului Covasna — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului nr. 1.396D/2015 al Curții Constituționale.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 iulie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 57 și art. 58 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 12 iulie 2016, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 10 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 753/119/2015, **Tribunalul Covasna — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e), art. 16 alin. (1) și (2) și art. 17 alin. (5) din Legea 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Adam Attila Peter într-o cauză având ca obiect cererea de anulare a ordinului prefectului prin care s-a stabilit încetarea, înainte de expirarea duratei, a mandatului de primar, suspendarea executării unui act administrativ și repunerea reclamantului în funcția de primar.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că, prin Decizia penală nr. 337/2015, Curtea de Apel Brașov a decis suspendarea condiționată a executării pedepsei principale și suspendarea executării pedepselor accesorii. Prefectul județului Covasna a emis ordinul a cărui anulare se cere, prin care, enunțând generic decizia de condamnare, a nesocotit o dispoziție importantă din decizia instanței judecătorești. Astfel, prevederile invocate în ordinul menționat, respectiv cele din Legea nr. 215/2001 și Legea

nr. 393/2004 nu conțin norme „acoperitoare pentru situațiile similare din speță”. În cazul de față, o autoritate a administrației publice a nesocotit o hotărâre judecătorească definitivă, iar unele prevederi din Legea nr. 215/2001 și Legea nr. 393/2004 sunt în contradicție cu Codul penal din 1969 și, în consecință, duc la nerespectarea principiului constituțional privind separația și echilibrul puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale.

5. **Tribunalul Covasna — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, reținând că separarea celor trei puteri statale, care au organizare proprie, funcții și atribuții specifice nu exclude interdependența și controlul reciproc. Niciuna dintre cele trei puteri nu prevalează asupra celeilalte, nu se subordonează una alteia și nu își asumă prerogative specifice celorlalte, iar, în speță, emiterea ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea mandatului de primar nu reprezintă o încălcare a prevederilor constituționale ce consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, sens în care reține că autorul acesteia nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci susține, în realitate, aspecte care țin de interpretarea și aplicarea legii de către autoritățile publice, precum și o pretinsă contradicție a dispozițiilor de lege criticate cu prevederile Codului penal. Or, potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului*”.

8. **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, deoarece, prin critica formulată, nu sunt vizate aspecte de natură constituțională, iar întreaga motivare se referă la interpretarea și modalitatea de aplicare a prevederilor legale criticate. Felul în care dispozițiile de lege criticate sunt interpretate și aplicate de instanța de judecată sau de altă autoritate publică, precum și problemele referitoare la o eventuală eroare în aplicarea legislației, într-un anumit domeniu, nu sunt aspecte ce aparțin sferei de competență a Curții Constituționale.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale

criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 15 alin. (2) lit. e), art. 16 și art. 17 alin. (5) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, modificate prin Legea nr. 58/2009 pentru modificarea art. 15 din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 7 aprilie 2009, precum și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare. Prevederile criticate din Legea nr. 393/2004 au următorul cuprins:

— Art. 15 alin. (2) lit. e): „*Calitatea de primar și, respectiv, de președinte al consiliului județean încetează, de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului în următoarele cazuri: [...] e) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;*”;

— Art. 16: „(1) *În toate cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar, prefectul emite un ordin prin care constată încetarea mandatului primarului.*

(2) *Ordinul va avea la bază un referat semnat de secretarul comunei sau al orașului, precum și actele din care rezultă motivul legal de încetare a mandatului.*”;

— Art. 17 alin. (5): „*În cazurile prevăzute la art. 15 alin. (2) lit. e)—g), încetarea mandatului poate avea loc numai după rămânerea definitivă și, după caz, irevocabilă a hotărârii judecătorești.*”

Prevederile criticate din Legea nr. 215/2001 au următorul cuprins:

— Art. 57 alin. (2): „*Viceprimarul este subordonat primarului și înlocuitorul de drept al acestuia, care îi poate delega atribuțiile sale.*”;

— Art. 69 alin. (2) și (3): „(2) *Mandatul primarului încetează de drept în condițiile legii statutului aleșilor locali, precum și în următoarele situații:*

a) *dacă acesta se află în imposibilitatea exercitării funcției datorită unei boli grave, certificate, care nu permite desfășurarea activității în bune condiții timp de 6 luni pe parcursul unui an calendaristic;*

b) *dacă acesta nu își exercită, în mod nejustificat, mandatul timp de 45 de zile consecutiv.*

(3) *În cazurile prevăzute la alin. (2), prefectul, prin ordin, ia act de încetarea mandatului primarului.*”;

— Art. 72: „(1) *În caz de vacanță a funcției de primar, precum și în caz de suspendare din funcție a acestuia, atribuțiile ce îi sunt conferite prin prezenta lege vor fi exercitate de drept de viceprimar sau, după caz, de unul dintre viceprimari, desemnat de consiliul local cu votul secret al majorității consilierilor locali în funcție, cu respectarea drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției, și care va primi o indemnizație lunară unică egală cu cea a funcției de primar pe perioada exercitării funcției.*

(2) *În situația prevăzută la alin. (1), consiliul local poate delega, prin hotărâre, din rândul membrilor săi, un consilier local care va îndeplini temporar atribuțiile viceprimarului, cu respectarea drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției,*

și care va primi o indemnizație lunară unică egală cu cea a funcției de viceprimar pe perioada exercitării funcției.

(3) *În situația în care sunt suspendați din funcție, în același timp, atât primarul, cât și viceprimarul, consiliul local delegă un consilier local care va îndeplini atât atribuțiile primarului, cât și pe cele ale viceprimarului, până la încetarea suspendării, cu respectarea drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției de primar, și care va primi o indemnizație lunară unică egală cu cea a funcției de primar.*”

12. În opinia autorului excepției, textele de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (4) privind separația și echilibrul puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale, art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (1) privind instanțele judecătorești.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 15 alin. (2) lit. e) și art. 16 din Legea 393/2004 privind Statutul aleșilor locali au mai format obiect al controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 1.522 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 13 decembrie 2010, instanța de contencios constituțional a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate. Cu acel prilej, Curtea a reținut, în esență, că, în ceea ce privește modalitatea de contestare în justiție a ordinului prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului de primar, procedura specifică de contestare și de soluționare a acestor litigii este, în mod firesc, caracterizată prin celeritate, natura cauzelor supuse controlului judecătoresc impunând o rezolvare promptă și definitivă pentru trecerea la etapa următoare, cea a declanșării procedurii pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale. Totodată, Curtea a observat că pe parcursul soluționării contestației de către instanța de contencios administrativ ambele părți din litigiu — atât primarul, cât și prefectul — își pot exercita neîngrădit drepturile și garanțiile procesuale specifice procesului echitabil, în fața unei instanțe independente și imparțiale, într-un stat de drept.

14. De asemenea, soluționând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004, prin Decizia nr. 647 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 17 decembrie 2015, Curtea Constituțională a observat că, prin Decizia nr. 18 din 8 iunie 2015 referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție a dat o rezolvare de principiu cu privire aplicabilitatea dispozițiilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, în cazul condamnării, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, în cazul dispozițiilor art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 „legea face referire numai la tipul de pedeapsă aplicată, respectiv privativă de libertate, fără a distinge în funcție de modul de individualizare a executării pedepsei privative de libertate aplicate.” De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că „suspendarea condiționată a executării pedepsei, ca măsură de individualizare judiciară a pedepsei, nu are ca efect modificarea calificării juridice a pedepsei aplicate, în sensul înlăturării caracterului său privativ de libertate, ci are ca efect provizoriu neexecutarea pedepsei privative de libertate pe perioada termenului de încercare” și că „dispozițiile art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 vizează pedeapsa aplicată, iar nu modul de executare a pedepsei aplicate.”

15. Referitor la dispozițiile art. 17 alin. (5) din Legea nr. 393/2004 și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72

din Legea nr. 215/2001, Curtea observă că aceste norme de lege stabilesc reguli privind încetarea mandatului de primar și exercitarea de către viceprimar a atribuțiilor primarului, în cazul suspendării acestuia din funcție sau al vacanței funcției. Astfel, în caz de condamnare prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate, mandatul primarului încetează înainte de termen, în temeiul legii, respectiv al art. 15 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 393/2004 și al art. 69 alin. (2) din Legea nr. 215/2001. În cazul încetării înainte de termen a mandatului de primar, prefectul emite un ordin prin care constată această împrejurare, potrivit art. 16 alin. (1) din Legea nr. 393/2004. În același sens, prevederile art. 69 alin. (3) din Legea nr. 215/2001 stabilesc că prefectul, prin ordin, ia act de încetarea mandatului de primar. În același timp, Curtea reține că dispozițiile art. 69 alin. (4) din Legea nr. 215/2001, asigurând respectarea liberului acces la justiție, dau posibilitatea primarului de a contesta ordinul prefectului, în fața instanței de contencios administrativ.

16. Astfel, Curtea reține că normele de lege criticate atribuie prefectului rolul de a constata, respectiv de „*a lua act*” de încetarea mandatului de primar, în anumite cazuri, expres prevăzute de lege, printre care și cel al condamnării, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate. Așadar, prefectul îndeplinește, în temeiul legii, o formalitate necesară în vederea asigurării funcționării autorității administrației publice, în condiții de imparțialitate, fără a fi pusă în discuție crearea unui raport de subordonare între primar și prefect și fără ca prefectul să se substituie unei instanțe judecătorești în îndeplinirea justiției. Ordinul emis de prefect, în exercitarea acestei atribuții legale, este un act administrativ de autoritate, cu caracter declarativ, iar nu constitutiv de drepturi subiective, în sensul că, prin acesta, se ia act de o situație juridică preexistentă, clarificându-se și definitivându-se, astfel, raporturi juridice stabilite anterior, prin alte acte juridice. Prin urmare, atribuția legală exercitată de prefect, prin emiterea unui asemenea act administrativ nu modifică situații juridice preexistente, cum este, în speță, cea de condamnare prin hotărâre judecătorească definitivă.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Adam Attila Peter în Dosarul nr. 753/119/2015 al Tribunalului Covasna — Secția civilă și constată că prevederile art. 15 alin. (2) lit. e), art. 16 alin. (1) și (2) și art. 17 alin. (5) din Legea 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și ale art. 57 alin. (2), art. 69 alin. (2) și (3) și art. 72 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Covasna — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

17. În aceste condiții, Curtea constată că, departe de a constitui o încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (4), art. 124 și art. 126 din Constituție, prevederile de lege criticate dau expresie rolului prefectului, în calitate de reprezentant al Guvernului, de a asigura, la nivelul județului sau, după caz, al municipiului București, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, a celorlalte acte normative, precum și a ordinii publice, astfel cum stabilește art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 24 martie 2008.

18. Distinct de acestea, referitor la susținerea autorului excepției de neconstituționalitate în sensul că „o autoritate a administrației publice a nesocotit o hotărâre judecătorească definitivă”, Curtea reține că asemenea aspecte vizează exclusiv probleme privind interpretarea și aplicarea legii în cauza dedusă judecării, ceea ce excedează controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că atribuția sa de soluționare a excepției de neconstituționalitate, statuată de art. 146 lit. d) din Constituție, nu constă în analizarea conformității cu normele fundamentale a anumitor interpretări pe care organe, instituții sau autorități publice competente le dau textelor legale în procesul de aplicare a legii la diferite cazuri și circumstanțe, ci rezidă în controlul efectuat asupra unei preținse stări de neconstituționalitate extrinsecă sau intrinsecă a unui text legal (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 265 din 21 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 23 iulie 2013).

19. De asemenea, referitor la susținerea autorului excepției în sensul că „unele prevederi din Legea nr. 215/2001 și Legea nr. 393/2004 sunt în contradicție cu Codul penal din 1969”, Curtea precizează, în acord cu jurisprudența sa, că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 463 din 12 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 21 iunie 2011).

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 548

din 12 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Marieta Safta	— prim-magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană. Excepția a fost ridicată de S.C. Ateliere Centrale — S.A. Crișcior în Dosarul nr. 2.508/97/2014/a1 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă, formând obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.539 D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 iulie 2016, părțile fiind legal citate, și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, domnul procuror Liviu Drăgănescu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 12 iulie 2016, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Decizia nr. 317 din 16 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.508/97/2014/a1, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană.** Excepția a fost ridicată de S.C. Ateliere Centrale — S.A. Crișcior în cadrul recursului declarat împotriva încheierii prin care instanța de judecată a respins cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene formulată de aceasta. Prin Decizia nr. 317 din 16 septembrie 2015, Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă a respins recursul ca inadmisibil, sesizând totodată Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate invocată în cauză.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că normele criticate sunt neconstituționale, deoarece restrâng calea de atac a recursului doar la încheierile prin care instanța de judecată investită cu cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene se pronunță asupra suspendării judecării (în sensul că dispune suspendarea judecării). Prin faptul că este limitat dreptul la recurs al celui cărui a s-a respins cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene se încalcă prevederile constituționale invocate.

5. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că legiuitorul conferă expres dreptul la recurs numai în cazul în care instanța dispune prin încheiere suspendarea judecării procesului

ori respingerea cererii de repunere pe rol, deoarece ambele soluții tind a prelungi durata procesului. Textul criticat nu cuprinde nicio dispoziție discriminatorie. Regimul juridic diferit constând în aceea că numai încheierea prin care s-a dispus suspendarea judecării poate fi atacată cu recurs separat, în vreme ce încheierea prin care s-a respins cererea de suspendare poate fi atacată doar odată cu fondul, are la bază deosebirea de situații care impune soluții legislative diferite, ambele fiind determinate de asigurarea celerității în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor. Nu se încalcă nici dreptul la apărare, întrucât, chiar dacă încheierea de respingere a cererii de suspendare nu poate fi atacată cu recurs separat, ea poate fi atacată odată cu fondul, conform dispozițiilor art. 282 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care completează dispozițiile art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009. Totodată, textul legal criticat nu contravine nici principiului priorității dreptului comunitar întrucât, în cazurile prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 340/2009, sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene este facultativă, în timp ce în cazurile prevăzute de art. 2 alin. (2) din același act normativ, sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene este obligatorie. În raport cu soluția ce se adoptă cu privire la solicitarea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, așa cum rezultă din dispozițiile art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009, judecata poate fi suspendată, în cazurile prevăzute la alin. (1) sau suspendarea judecării este obligatorie, în cazurile prevăzute la alin. (2).

6. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** a transmis punctul său de vedere cu Adresa nr. 5/6.042/2015, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.795 din 10 decembrie 2015, prin care apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât este nemotivată. Invocă în acest sens prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, precum și jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Deciziile nr. 1.313 din 14 octombrie 2010 și nr. 785 din 16 iunie 2011.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând Încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Guvernului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 18 noiembrie 2009, potrivit cărora „*Încheierea prin*

care instanța se pronunță asupra suspendării judecării poate fi atacată cu recurs la instanța superioară, în termen de 72 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, sau de la comunicare, pentru cei lipsă. Calea de atac se soluționează prin încheiere, în camera de consiliu, fără citarea părților; hotărârea este definitivă.”

11. În opinia autoarei excepției, dispozițiile legale menționate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 24 privind dreptul la apărare, „drept care include și dreptul la un recurs efectiv/la o cale de atac” și „principiul priorității dreptului comunitar, consacrat de art. 20 din Constituție, prin raportare la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la art. 20 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, potrivit cărora toate persoanele sunt egale în fața legii.”

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textul de lege criticat reglementează procedura exercitării și soluționării recursului împotriva încheierii prin care instanța se pronunță asupra suspendării judecării în cazul sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru a se pronunța cu titlu preliminar asupra unei întrebări ridicate într-o cauză pe rolul instanțelor de judecată naționale.

13. În acest sens, dispozițiile art. 2 alin. (1)—(3) din Legea nr. 340/2009 stabilesc că „(1) Instanța de judecată, din oficiu sau la cerere, poate solicita Curții de Justiție a Comunităților Europene să se pronunțe cu titlu preliminar asupra unei întrebări ridicate într-o cauză de orice natură și care se referă la validitatea sau la interpretarea unuia dintre actele prevăzute la art. 35 paragraful (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință este necesară pentru pronunțarea unei hotărâri în cauză. (2) Dacă cererea este formulată în fața unei instanțe a cărei hotărâre nu mai poate fi atacată prin intermediul căilor ordinare de atac, solicitarea Curții de Justiție a Comunităților Europene de a se pronunța cu titlu preliminar este obligatorie, dacă aceasta este necesară pentru pronunțarea unei hotărâri în cauză. (3) În cazurile prevăzute la alin. (1), judecata poate fi suspendată, iar în cazurile prevăzute la alin. (2), suspendarea judecării este obligatorie.” Încheierea prin care instanța se pronunță asupra suspendării judecării poate fi atacată cu recurs în condițiile art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009, criticate în prezenta cauză cu motivarea că „restrâng” această cale de atac, recursul nefiindu-i „asigurat și celui căruia i s-a respins cererea de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene.”

14. Curtea constată că ipoteza normativă prevăzută de textul criticat este circumscrisă exclusiv măsurii suspendării, fără a se referi și la soluția pe care instanța o pronunță în sensul admiterii, respectiv respingerii cererii de sesizare a Curții de Justiție a

Uniunii Europene. Desigur că măsura suspendării se dispune/poate fi dispusă numai în situația admiterii cererii de sesizare pentru pronunțarea asupra unei întrebări cu titlu preliminar, însă nu această din urmă soluție pronunțată de instanță este avută în vedere de legiuitor și, în mod evident, nici soluția de respingere a cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

15. Rezultă, așadar, că criticile formulate se referă la o ipoteză normativă pe care textul nu o prevede. Reglementarea distinctă a unei căi de atac împotriva unei categorii de măsuri dispuse de instanța de judecată nu poate fi convertită într-un viciu de neconstituționalitate al reglementării, motivat de faptul că aceeași cale de atac ar trebui să fie prevăzută și în privința altor măsuri pentru care partea interesată are deschisă calea dreptului comun în materie. Altfel spus, nu ne aflăm în prezența unei eventuale omisiuni legislative cu relevanță constituțională care să atragă, potrivit distincțiilor realizate în jurisprudența Curții Constituționale, competența instanței de contencios constituțional de a proceda la corectarea acesteia pe calea controlului de constituționalitate (a se vedea, pentru distincția menționată, de exemplu, Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 28 mai 2010 sau Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 30 aprilie 2014), ci a unei opțiuni a legiuitorului ce dă expresie prevederilor art. 129 din Constituție, potrivit cărora „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”.

16. Faptul că legiuitorul a apreciat ca, din considerente vizând celeritatea soluționării cauzelor, să ofere o cale de atac, separat de hotărârea de fond, împotriva măsurilor de suspendare a judecării în situația admiterii cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru pronunțarea asupra unei întrebări cu titlu preliminar, nu poate fi interpretat ca o restrângere/imposibilitate a utilizării căilor de atac prevăzute de dreptul comun în privința încheierilor prin care se dispun alte măsuri, care pot fi atacate odată cu fondul, cu aceeași cale de atac ce poate fi exercitată împotriva hotărârii judecătorești prin care cauza a fost soluționată.

17. Cel mult, criticile formulate pot fi interpretate ca o propunere de lege ferenda, asupra căreia însă Curtea nu are competența de a se pronunța. În acest sens sunt prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit cărora „Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”.

18. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, excepție ridicată de S.C. Ateliere Centrale — S.A. Crișcior în Dosarul nr. 2.508/97/2014/a1 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Prim-magistrat asistent,
Marieta Safta

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind actualizarea anexei nr. 3 la Legea nr. 212/2015 privind modalitatea de gestionare a vehiculelor și a vehiculelor scoase din uz

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 101.589/MF din 15 septembrie 2016, în temeiul prevederilor art. 24 din Legea nr. 212/2015 privind modalitatea de gestionare a vehiculelor și a vehiculelor scoase din uz, precum și al prevederilor art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa nr. 3 la Legea nr. 212/2015 privind modalitatea de gestionare a vehiculelor și a vehiculelor scoase din uz, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 27 iulie 2015, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*

Prezentul ordin transpune prevederile Directivei nr. 2016/774 a Comisiei din 18 mai 2016 de modificare a anexei II la Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 128 din 19 mai 2016.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Cristiana Pașca Palmer

București, 12 octombrie 2016.
Nr. 1.986.

ANEXĂ
(Anexa nr. 3 la Legea nr. 212/2015)

LISTA

materialelor și componentelor exceptate de la aplicarea prevederilor art. 4 alin. (1) din lege

Nr. crt.	Materiale și componente	Obiectul și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică potrivit prevederilor art. 4 alin. (3) din lege
Plumbul ca element de aliere			
1.	a) Oțel pentru prelucrări mecanice și componente din oțel galvanizat în șarjă prin pulverizare la cald cu conținut de plumb de până la 0,35% în greutate		
	b) Table din oțel galvanizate continuu cu conținut de plumb de până la 0,35% în greutate	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
2.	a) Aluminiiu pentru prelucrări mecanice cu conținut de plumb de până la 2% în greutate	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2005	
	b) Aluminiiu cu conținut de plumb de până la 1,5% în greutate	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2008	
	c) Aluminiiu cu conținut de plumb de până la 0,4% în greutate	[1]	
3.	Aliaj de cupru cu un conținut de plumb de până la 4% în greutate	[1]	

Nr. crt.	Materiale și componente	Obiectul și data de expirare a exceptării	Se etichetează sau se identifică potrivit prevederilor art. 4 alin. (3) din lege
4.	a) Bucșe și carcase de lagăre	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2008	
	b) Bucșe și carcase de lagăre în motoare, transmisii și compresoare de aer condiționat	Ca piese de schimb pentru vehiculele introduse pe piață înainte de 1 iulie 2011	
Plumb și compuși ai plumbului în componente			
5.	Baterii	[1]	X
6.	Amortizoare de vibrații	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X
7.	a) Agenți de vulcanizare și stabilizatori pentru elastomeri utilizați în furtunurile de frână, furtunurile pentru combustibil, furtunurile pentru ventilarea aerului, piesele din elastomeri/metal ale șasiului și suporturi de motor	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2005	
	b) Agenți de vulcanizare și stabilizatori pentru elastomeri utilizați în furtunurile de frână, furtunurile pentru combustibil, furtunurile pentru ventilarea aerului, piesele din elastomeri/metal ale șasiului și suporturi de motor, cu conținut de plumb de până la 0,5% în greutate	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2006	
	c) Lianți pentru elastomeri utilizați în aplicații de transmisie, cu conținut de plumb de până la 0,5% în greutate	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2009	
8.	a) Plumbul din aliajele de sudură pentru atașarea componentelor electrice și electronice la plăcile de circuite electronice și plumbul din finisajele de la bornele componentelor, altele decât condensatorii electrolitici cu aluminiu, pe contactele componentelor și pe plăcile de circuite electronice	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	b) Plumbul din aliajele de sudură pentru aplicațiile electrice, cu excepția sudurii pe plăcile de circuite electronice și pe sticlă	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2011 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	c) Plumbul din finisajele de pe bornele condensatorilor electrolitici cu aluminiu	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2013 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	d) Plumbul utilizat la sudura pe sticlă în senzori de flux de masă de aer	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2015 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	e) Plumbul în aliaje de lipit cu temperatură de topire înaltă (respectiv aliaje de plumb cu conținut de plumb de 85% în greutate sau mai mult)	[3]	X [2]
	f (a) Plumbul din sistemele conforme de conectori cu pini	Vehicule omologate înainte de 1 ianuarie 2017 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	f (b) Plumbul din sistemele conforme de conectori cu pini, altele decât aria de joncțiune a conectorilor cablurilor vehiculului	[3]	X [2]

Nr. crt.	Materiale și componente	Obiectul și data de expirare a excepției	Se etichetează sau se identifică potrivit prevederilor art. 4 alin. (3) din lege
	g) Plumbul din aliaje de lipit pentru finalizarea unei conexiuni electrice viabile între purtător și substratul semiconductorului în carcasele de circuite integrate tip «Flip Chip»	[3]	X [2]
	h) Plumbul din sudurile de fixare a radiatorului de căldură la ventilatorul de căldură în ansamblurile de semiconductori cu un cip cu dimensiunea zonei de proiecție de cel puțin 1 cm ² și cu densitatea curentului nominal de cel puțin 1 A/mm ² în zona cipului de siliciu	Vehicule omologate înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	i) Plumbul din aliaje de lipit pentru aplicații electrice pe sticlă, cu excepția lipiturilor pe sticlă stratificată	Vehicule omologate înainte de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
	j) Plumbul din aliajele de lipit pe sticla stratificată	Vehicule omologate înainte de 1 ianuarie 2020 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X [2]
9.	Scaune de supapă	Ca piese de schimb pentru tipurile de motoare dezvoltate înainte de data de 1 iulie 2003	
10.	a) Componente electrice și electronice cu conținut de plumb, inserate în sticlă sau în materiale ceramice, în matrice de sticlă sau de ceramică, în materiale vitroceramice sau într-o matrice vitroceramică Această excepție nu vizează utilizarea plumbului în: — sticla becurilor și în glazura bujiilor; — materialele ceramice dielectrice ale componentelor enumerate la poziția 10 lit. b), c) și d).		X [4] (pentru alte componente decât cele piezoelectrice în motoare)
	b) Plumbul din materialele ceramice dielectrice de tip PZT (titanat — zirconat de plumb) din condensatori care fac parte din circuite integrate sau din semiconductoare discrete		
	c) Plumbul din materialele ceramice dielectrice din condensatoare cu o putere nominală mai mică de 125 V c.a. sau 250 V c.c.	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2016 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
	d) Plumbul din materialele ceramice dielectrice pentru condensatoare care compensează variațiile captatorilor legate de temperatură în cazul sistemelor sonare cu ultrasunete	Vehicule omologate înainte de 1 ianuarie 2017 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
11.	Inițiatori pirotehnici	Vehicule omologate înainte de data de 1 iulie 2006 și piese de schimb pentru aceste vehicule	
12.	Materiale termoelectrice cu conținut de plumb utilizate în aplicațiile electrice ale componentelor automobilelor în vederea reducerii emisiilor de CO ₂ prin recuperarea căldurii de eșapament	Vehicule omologate înainte de data de 1 ianuarie 2019 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X
Crom hexavalent			
13.	a) Acoperiri anticorozive	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2007	
	b) Acoperiri anticorozive ale ansamblurilor formate din șuruburi și piulițe pentru șasiuri	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2008	

Nr. crt.	Materiale și componente	Obiectul și data de expirare a excepției	Se etichetează sau se identifică potrivit prevederilor art. 4 alin. (3) din lege
14.	Ca agent anticoroziv pentru sistemele de răcire din oțel cu carbon aplicabile frigiderelelor cu absorbție pentru rulotele auto până la 0,75 % în greutate în soluția de răcire, cu excepția cazurilor când este posibilă utilizarea altor tehnologii de răcire (adică sunt disponibile pe piață pentru utilizarea la rulotele auto), fără impact negativ asupra mediului, sănătății și/sau siguranței consumatorului		X
Mercur			
15.	a) Lămpi cu descărcare pentru faruri	Vehicule omologate înainte de data de 1 iulie 2012 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X
	b) Tuburi fluorescente utilizate la ecranele de afișaj	Vehicule omologate înainte de data de 1 iulie 2012 și piese de schimb pentru aceste vehicule	X
Cadmium			
16.	Baterii pentru vehiculele electrice	Ca piese de schimb pentru vehicule introduse pe piață înainte de data de 31 decembrie 2008	

[1] Această exceptare se va reexamina în 2015.

[2] Se dezmembrează în cazul în care, în corelație cu poziția 10 lit. a), se depășește pragul mediu de 60 de grame pe vehicul. Pentru aplicarea acestei clauze, dispozitivele electronice care nu sunt instalate de fabricant pe linia de producție nu se iau în considerare.

[3] Această exceptare se va reexamina în 2019.

[4] Se dezmembrează în cazul în care, în corelație cu pozițiile 8 lit. a)–j), se depășește pragul mediu de 60 de grame pe vehicul. Pentru aplicarea acestei clauze, dispozitivele electronice care nu sunt instalate de fabricant pe linia de producție nu se iau în considerare.

Observații:

— Se tolerează într-un material omogen plumb, crom hexavalent și mercur în concentrație maximă de 0,1% în greutate și cadmiu în concentrație maximă de 0,01% în greutate.

— Se admite reutilizarea nelimitată a părților de vehicule care existau pe piață la data expirării unei excepții, întrucât acest aspect nu intră sub incidența art. 4 alin. (1) și (2) din lege.

— Piesele de schimb introduse pe piață după 1 iulie 2003 care sunt folosite pentru vehiculele introduse pe piață înainte de data de 1 iulie 2003 sunt exceptate de la aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (1) și (2)(*).

(*) Această clauză nu se aplică maselor pentru echilibrarea roților, periilor de grafit pentru motoare electrice și garniturilor de frână.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 13

din 16 mai 2016

Dosar nr. 4.324/1/2015

Judecător Iulia Cristina Tarcea	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Judecător Lavinia Curelea	— președintele Secției I civile
Judecător Roxana Popa	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Judecător Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Alina Sorinela Macavei	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Elena Floarea	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Monica Ruxandra Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Rîciu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Simona Camelia Marcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 4.324/1/2015, la care a fost conexas Dosarul nr. 4.326/1/2015, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea

administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizările formulate de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă în dosarele nr. 13.307/63/2014 și 10.630/63/2014 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicată, prin raportare la prevederile art. 35 din Codul de procedură civilă, art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865, art. 2.502 din Codul civil și dispozițiile în materia care reglementează nediscriminarea.

După prezentarea referatului cauzei, magistratul-asistent a arătat că, prin Decizia nr. 9 din 16 mai 2016*) pronunțată în Dosarul nr. 5/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a admis recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, pe cale de consecință, a stabilit că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor pct. 6—8 și 12 din Ordinul Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale, Ministerului Sănătății și Casei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990, instanțele de judecată au posibilitatea analizării și constatării pe cale judiciară, ulterior abrogării acestui act normativ, a încadrării muncii prestate în perioada 18 martie 1969 — 1 aprilie 2001, după caz, în grupele I sau II de muncă.

Constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizărilor privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

1. Prin Încheierea de ședință din 8 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 13.307/63/2014, Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicată, raportat la dispozițiile Ordinului Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale, Ministerului Sănătății și Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990, art. 2.502 din Codul civil, art. 35 din Codul de procedură civilă și dispozițiile din materia care reglementează nediscriminarea.

2. La aceeași dată a fost înregistrată sub nr. 4.326/1/2015 sesizarea prin care Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a solicitat, prin Încheierea din data de 8 octombrie 2015, dată în Dosarul nr. 10.630/63/2014, pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea aceleiași probleme de drept.

*) Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul Legii nr. 9/2016 nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

3. Constatând că Încheierea din 8 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 13.307/63/2014 și Încheierea din 8 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 10.630/63/2014, ambele ale Curții de Apel Craiova, au același obiect, Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus conexarea Dosarului nr. 4.326/1/2015 la dosarul nr. 4.324/1/2015.

II. Temeiul juridic al sesizărilor

4. Articolul 519 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele: *„Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.*

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

5. Art. 268 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită, în continuare *Codul muncii*, republicat:

„(1) Cererile în vederea soluționării unui conflict de muncă pot fi formulate:

a) în termen de 30 de zile calendaristice de la data în care a fost comunicată decizia unilaterală a angajatorului referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractului individual de muncă;

b) în termen de 30 de zile calendaristice de la data în care s-a comunicat decizia de sancționare disciplinară;

c) în termen de 3 ani de la data nașterii dreptului la acțiune, în situația în care obiectul conflictului individual de muncă constă în plata unor drepturi salariale neacordate sau a unor despăgubiri către salariat, precum și în cazul răspunderii patrimoniale a salariaților față de angajator;

d) pe toată durata existenței contractului, în cazul în care se solicită constatarea nulității unui contract individual sau colectiv de muncă ori a unor clauze ale acestuia;

e) în termen de 6 luni de la data nașterii dreptului la acțiune, în cazul neexecutării contractului colectiv de muncă ori a unor clauze ale acestuia.

(2) În toate situațiile, altele decât cele prevăzute la alin. (1), termenul este de 3 ani de la data nașterii dreptului”.

6. Art. 35 din Codul de procedură civilă:

„Cel care are interes poate să ceară constatarea existenței sau inexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului pe orice altă cale prevăzută de lege.”

7. Art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865:

„Partea care are interes poate să facă cerere pentru constatarea existenței sau neexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului.”

8. Art. 2.502 din Codul civil:

„(1) Dreptul la acțiune este imprescriptibil în cazurile prevăzute de lege, precum și ori de câte ori, prin natura sau obiectul dreptului subiectiv ocrotit, exercițiul său nu poate fi limitat în timp.

(2) În afara cazurilor prevăzute la alin. (1), sunt imprescriptibile drepturile privitoare la:

1. acțiunea privind apărarea unui drept nepatrimonial, cu excepția cazului în care prin lege se dispune altfel;

2. acțiunea în constatarea existenței sau inexistenței unui drept;

3. acțiunea în constatarea nulității absolute a unui act juridic;

4. acțiunea în constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor, dacă obiectul său îl constituie fie stabilirea masei successorale, fie partajul succesoral, sub condiția acceptării moștenirii în termenul prevăzut de lege.”

9. Ordinul Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale, Ministerului Sănătății și Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, denumit în continuare *Ordinul nr. 50/1990*.

IV. Expunerea succintă a proceselor

10. Prin Cererea înregistrată la data de 22 octombrie 2014, reclamanta A.C. a chemat în judecată pe pârâta S.C. E S.A., solicitând instanței să constate că activitatea desfășurată în cadrul unității în perioada 1 februarie 1975—1 aprilie 2001 se încadrează în grupa a II-a de muncă, conform Ordinului nr. 50/1990, și să oblige pârâta să îi elibereze adeverință în acest sens.

11. Tribunalul Dolj, prin Sentința civilă nr. 2.205 din 13 mai 2015, a admis excepția prescripției dreptului la acțiune și a respins acțiunea reclamantei, reținând că aceasta a fost angajata pârâtei începând cu data de 1 februarie 1975, până la data de 1 octombrie 2010, când i-a încetat contractul de muncă conform art. 55 lit. c) și art. 65 și următoarele din Codul muncii, republicat. În ce privește termenele de prescripție, Codul muncii, republicat, conține dispoziții derogatorii de la dreptul comun, reglementând termene speciale în care pot fi promovate acțiunile în justiție. Pentru faptul că acțiunea reclamantei nu se încadrează în cele enumerate limitativ de alin. (1) al art. 268 din Codul muncii, republicat, devin incidente dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol, care stabilesc regula generală cu privire la prescripție în materia conflictelor de muncă. Astfel, termenul de prescripție de 3 ani prevăzut pentru formularea acțiunii în justiție s-a împlinit cu mult înaintea promovării acțiunii.

12. Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta, calea de atac fiind înregistrată pe rolul Curții de Apel Craiova.

13. Prin cererea înregistrată la data de 22 iulie 2014 cu nr. 10.630/63/2014, reclamantul B.I. a solicitat instanței să constate că activitatea desfășurată în perioada 5 august 1981—1 ianuarie 2002 se încadrează în grupa a II-a de muncă, conform Ordinului nr. 50/1990, și să oblige pârâta la eliberarea unei adeverințe în acest sens.

14. Tribunalul Dolj, prin Sentința civilă nr. 2.111 din 7 mai 2015, a admis excepția prescripției dreptului la acțiune în ce privește capătul de cerere având ca obiect acțiunea în recunoașterea grupei de muncă și a respins cererea ca prescrisă, și, de asemenea, a respins cererea reclamantului având ca obiect eliberarea adeverinței, ca neîntemeiată. Dispozițiile referitoare la prescripție au caracter imperativ, ceea ce înseamnă că pot fi invocate oricând, de oricine și în orice stadiu procesual al judecării. Acțiunea formulată de către reclamant se încadrează în dispozițiile prevăzute de art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat, în conformitate cu care termenul de prescripție este de 3 ani de la data nașterii dreptului.

15. Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamantul B. I., apelul fiind înregistrat pe rolul Curții de Apel Craiova.

V. Motivele de admisibilitate reținute de titularii sesizărilor

16. Instanțele de sesizare au constatat admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, având în vedere că, de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat, raportat la dispozițiile Ordinului nr. 50/1990, art. 2.502 din Codul civil, art. 35 din Codul de procedură civilă și dispozițiile din materia care reglementează nondiscriminarea, depinde soluționarea litigiului.

Problema de drept enunțată este nouă, întrucât, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

VI. Punctul de vedere al completelor de judecată

17. Cele două complete de judecată au reținut că acțiunea în constatare este acea acțiune prin care reclamantul solicită instanței doar să constate existența unui drept al său față de părât ori, după caz, inexistența unui drept al părâtului împotriva sa. Acțiunile în constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă sunt supuse imprescriptibilității în temeiul dispozițiilor art. 35 din noul Cod de procedură civilă, art. 2.502 din Codul civil, art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865, având în vedere următoarele considerente: Codul civil reglementează atât situațiile de imprescriptibilitate a dreptului la acțiune, cât și cazurile în care se instituie termene speciale de prescripție sau cazuri speciale în care intervine prescripția; art. 2.502 din Codul civil stabilește caracterul de excepție al imprescriptibilității dreptului la acțiune și reglementează cazurile concrete de imprescriptibilitate în materii în care protecția socială este necesară; sunt considerate ca având caracter imprescriptibil o serie de acțiuni în justiție, între care și acțiunea în constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

VII. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

18. Reclamanta A.C. a considerat că excepția prescripției dreptului material la acțiune nu este întemeiată, având în vedere că termenul de prescripție curge de la data primirii răspunsului la cerere.

19. Reclamantul B.I. a apreciat că excepția prescripției dreptului material la acțiune în raport cu data introducerii acțiunii nu este întemeiată, având în vedere că termenul de prescripție curge de la data primirii răspunsului la cerere.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie și punctul de vedere al Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

20. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a fost identificată jurisprudența relevantă pentru problema de drept aflată în examinare.

21. Verificând jurisprudența națională reținută de instanțele de trimitere, s-au constatat următoarele:

Curtea de Apel Alba Iulia — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale — Decizia civilă nr. 218/2014 — „Cum obiectul cererii îl constituie acordarea unei grupe de muncă pentru o perioadă lucrată în anumite condiții, nu poate fi vorba de inadmisibilitatea acțiunii, cu atât mai mult cu cât reclamanta nu urmărește dobândirea unor drepturi patrimoniale de la părâtă, ci recunoașterea grupei de muncă. O atare acțiune în constatarea desfășurării activității în condiții de grupă de muncă, raportat la prevederile Ordinului nr. 50/1990, nu este nici inadmisibilă și nici supusă prescripției de 3 ani instituite de Decretul-lege nr. 167/1958, așa cum greșit reține instanța de fond”.

Curtea de Apel Iași — Secția de conflicte de muncă și asigurări sociale — Decizia civilă nr. 519 din 9 septembrie 2008 — „În absența unei dispoziții speciale care să reglementeze data la care se naște dreptul la acțiune, cum este de exemplu cea prevăzută de art. 283 alin. (1) lit. a) și b) din Codul muncii, care face trimitere la data comunicării deciziei, dreptul la acțiune se naște la data la care persoana interesată a cunoscut că dreptul subiectiv pretins a fost încălcat sau nerecunoscut. Dreptul la acțiune al recurentului-reclamant nu era prescris extinctiv ..., avându-se în vedere și dispozițiile art. 312 alin. 2 și 5 din Codul de procedură civilă și dispozițiile art. 81 din Legea nr. 168/1999 cu referire la Decizia în interesul legii nr. XXI din 12.06.2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

Curtea de Apel Ploiești — Decizia civilă nr. 1.783 din 16 noiembrie 2010 — „Acțiunea în constatare este acea acțiune prin care reclamantul solicită instanței să constate existența unui drept subiectiv al său față de părât ori inexistența unui drept subiectiv al părâtului împotriva sa, iar acțiunea în constatare este imprescriptibilă, deoarece reclamantul nu urmărește obligarea părâtului la executarea vreunei prestații, ci doar ca instanța să constate existența sau inexistența unui drept subiectiv civil.”

Curtea de Apel Suceava — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale — Decizia civilă nr. 332 din 8 februarie 2011 — „Ca urmare, cererea reclamantului nu reprezintă altceva decât o acțiune în constatare a dreptului său de a beneficia de încadrare în grupa I de muncă pentru activitatea desfășurată în perioada solicitată, acțiune care este imprescriptibilă, și nu o acțiune în constituire de drepturi cum s-a reținut de către prima instanță”.

Curtea de Apel Craiova — are practică oscilantă în această materie; Decizia civilă nr. 2.739 din 9 iunie 2015 — „Litigiul de față se încadrează în categoria conflictelor de muncă, definite la art. 266 din Codul muncii, ... stabilite potrivit prezentului cod; raportul juridic pe care se bazează cererea reclamantului formulată împotriva fostului angajator este, în mod evident, un raport juridic de muncă, el vizează executarea unui contract individual de muncă, deoarece încadrarea unei activități, unei funcții sau a unui loc de muncă în grupe de muncă nu ar putea avea loc niciodată în afara unui raport juridic de muncă; în cauza de față sunt aplicabile dispozițiile speciale privind jurisdicția muncii, care se aplică cu prioritate față de regulile generale din dreptul civil”; Decizia civilă nr. 3.228 din 6 iulie 2015 — „fiind vorba de o acțiune în constatare, aceasta are un caracter imprescriptibil; dreptul de a sesiza sau intenta acțiunea în justiție, întrucât cu ajutorul lor nu se valorifică nicio pretenție împotriva cuiva, ci se solicită numai ca instanța să constate existența unui drept subiectiv civil al reclamantului împotriva părâtului sau, după caz, inexistența unui drept subiectiv al părâtului împotriva sa; or, existența sau inexistența unui drept ar putea, în principiu, să fie constatată oricând”.

22. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 45.116 din 28 decembrie 2015, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică practica judiciară în problema de drept care formează obiectul sesizărilor Curții de Apel Craiova — Secția I civilă.

IX. Raportul asupra chestiunilor de drept

23. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat, referitor la admisibilitatea sesizării, că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile de dezlegare a unor chestiuni de drept, iar pe fondul cauzei s-a considerat că acțiunile în constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă, în raport cu dispozițiile Ordinului nr. 50/1990, sunt supuse regimului juridic de drept comun al acțiunilor în constatare și sunt imprescriptibile.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

X.1. Analiza condițiilor de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile

24. Din cuprinsul prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ; în doctrină, ele au fost identificate după cum urmează:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată;

— instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

— chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;

— chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

25. Primele trei condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât Curtea de Apel Craiova este legal investită cu soluționarea, în ultimă instanță, a două apeluri în cauze ce au ca obiect constatarea dreptului la încadrarea în muncă în raport cu prevederile Ordinului nr. 50/1990.

26. Condiția de admisibilitate referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei este îndeplinită, deoarece sesizarea vizează a se lămuri modul de interpretare și aplicare a prevederilor art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat, raportat la dispozițiile Ordinului nr. 50/1990, art. 2.502 din Codul civil, art. 35 din Codul de procedură civilă și dispozițiile din materia care reglementează nediscriminarea. Se urmărește, așadar, a se clarifica dacă o acțiune de genul celei de mai sus se subscrie întotdeauna, în mod necesar și exclusiv, jurisdicției muncii sau se impune a fi analizată ca orice altă acțiune în constatare, care este imprescriptibilă atât sub imperiul legii vechi (art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865), conform doctrinei și jurisprudenței, cât și sub imperiul legii noi, unde caracterul imprescriptibil al unei asemenea acțiuni este stabilit expres prin dispozițiile art. 2.502 din Codul civil și, respectiv, prin art. 35 din Codul de procedură civilă.

27. De asemenea, este îndeplinită și cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării care, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, reprezintă o condiție distinctă de admisibilitate. Astfel, în doctrină, s-a exprimat opinia potrivit căreia sesizarea instanței supreme ar fi justificată sub aspectul îndeplinirii elementului de noutate atunci când problema de drept nu a mai fost analizată — în interpretarea unui act normativ mai vechi — ori decurge dintr-un act normativ intrat în vigoare recent sau relativ recent prin raportare la momentul sesizării. De asemenea, problema de drept poate fi considerată nouă prin faptul că nu a mai fost dedusă judecății anterior. Caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară consacrată.

28. Examenul jurisprudențial efectuat a relevat că nu s-a cristalizat o jurisprudență unitară și constantă în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici neunitare, iar analiza deciziilor pronunțate oferă indicii referitoare la posibilitatea apariției unei practici neunitare din această perspectivă. Așa fiind, condiția noutății se verifică, devenind actuală cerința interpretării și aplicării normei de drept respective.

29. Textul art. 519 din Codul de procedură civilă mai prevede condiția ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra problemei de drept ce face obiectul sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile sau ca această problemă să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. În legătură cu chestiunea de drept adusă în dezbatere se reține că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a dezlegat în mod generic, cu efecte *erga omnes*, problema care constituie obiect al sesizării. Prin urmare, se constată că sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate privind declanșarea procedurii hotărârii prealabile.

X. 2. *Pe fondul cauzei*, Înalta Curte de Casație și Justiție reține următoarele:

30. Prin sesizările formulate s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu unei chestiuni de drept punctuale, respectiv dacă acțiunile în constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă în raport cu dispozițiile Ordinului nr. 50/1990 sunt supuse imprescriptibilității în temeiul dispozițiilor art. 35 din noul Cod de procedură civilă, art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865 și art. 2.502 din Codul civil sau se circumscriu sferei acțiunilor prescriptibile extinctiv în termen de trei ani, conform dispozițiilor art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat.

31. Ca expresie a plenitudinii dreptului de a acționa în justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor legitime (art. 21 din Constituția României, respectiv art. 6 din Legea nr. 304/2004), respectiv a efectivității drepturilor procesuale ale părților, instanțele de sesizare au recunoscut, cu deplină evidență, că, și în materia reglementată de Codul muncii, procesul poate fi declanșat fie printr-o acțiune în constatare (cu condiția îndeplinirii condițiilor de admisibilitate), fie printr-o acțiune în realizare, fiecare dintre acestea cu amprenta specificității/particularităților raporturilor juridice de muncă.

32. Pentru calificarea acțiunii cu care instanțele de judecată au fost investite, respectiv, subsecvent, pentru stabilirea regimului juridic al acțiunii în constatare, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 278 alin. (1) din Codul muncii, republicat — *„Dispozițiile prezentului cod se întregesc cu celelalte dispoziții cuprinse în legislația muncii și, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă prevăzute de prezentul cod, cu dispozițiile legislației civile”*, respectiv dispozițiile art. 2 din Codul de procedură civilă — *„(1) Dispozițiile prezentului cod constituie procedura de drept comun în materie civilă. (2) De asemenea, dispozițiile prezentului cod se aplică și în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare”*.

33. În contextul unor dispoziții identice sau similare celor anterior enunțate, în doctrina de specialitate s-a consacrat ideea că dreptul civil *„dă împrumut”* normele sale altor ramuri de drept, când acestea nu au norme proprii pentru un caz ori aspect, ori, invers, alte ramuri de drept *„iau împrumut”* norme de la dreptul civil.

34. În ce privește prima chestiune, *cea a calificării acțiunii*, instanțele de investire nu pot ignora dispozițiile art. 29 din Codul de procedură civilă — *„Acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale prevăzute de lege pentru protecția dreptului subiectiv pretins de către una dintre părți sau a unei alte situații juridice, precum și pentru asigurarea apărării părților în proces”* — în raport cu care doctrina de specialitate a subliniat că acțiunea civilă este unitară prin structura ei, dar variată prin formele ei concrete de manifestare (acțiune în constatare, acțiune în realizare etc.). S-a susținut, astfel, că acțiunea civilă implică o varietate de forme, atunci când aceasta este subiectivizată, concretizată, individualizată.

35. În egală măsură, definițiile date în literatura de specialitate *acțiunii în constatare* — acțiunea prin care se urmărește să se constate existența sau inexistența unui drept; acțiunea care are ca scop consacarea judecătorească a existenței dreptului reclamantului sau a inexistenței dreptului pârâtului, constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic concret — respectiv *acțiunii în realizare* — acțiunea prin care reclamantul urmărește obligarea adversarului la executarea unei obligații, acțiunea prin care cel ce își afirmă dreptul subiectiv sau interesul juridic protejat cere instanței obligarea pârâtului la respectarea acestuia, iar, dacă aceasta nu mai este posibilă, atunci să îl oblige la plata despăgubirilor pentru prejudiciul ce i-a fost cauzat — oferă argumente

suficiente și elocvente instanțelor de investire pentru alăturarea acțiunii reclamanților celor din prima categorie.

36. Pe de altă parte, modul de redactare a pretențiilor formulate prin cererile de chemare în judecată — *în concret*, reclamanții au solicitat să se constate că activitatea desfășurată în cadrul unității angajatoare într-o anumită perioadă determinată de timp se încadrează în grupa a II-a de muncă, conform anexei nr. 2 la Ordinul nr. 50/1990 — se constituie într-un argument solid pentru o evidentă apartenență a acțiunilor, respectiv primei categorii de acțiuni.

37. Chiar și jurisprudența instanțelor de judecată (se are în vedere aici jurisprudența, aproape unitară, astfel cum aceasta a fost redată pe larg în paragrafele de început ale expunerii de față) a fost în sensul includerii acțiunii reclamanților în categoria acțiunilor în constatare.

38. Totodată, este important de subliniat că literatura de specialitate s-a exprimat în sensul că, pentru a individualiza o acțiune civilă, trebuie cercetate elementele sale structurale, și anume părțile, obiectul și cauza. În ce privește obiectul acțiunii, s-a susținut că determinarea acestuia se află în strânsă corelație cu însăși natura juridică a acțiunii. Conceptul de obiect al acțiunii civile a fost astfel pus în relație cu pretenția concretă afirmată în justiție, cu ceea ce s-a pretins efectiv de către reclamant prin cererea dedusă judecării — *constatarea existenței sau inexistenței unui drept*, plata unei sume de bani, predarea unui bun etc.

39. Fiind, așadar, vorba despre o acțiune în constatare, regimul juridic al acesteia este pe deplin reglementat de legislația civilă (ce reprezintă dreptul comun în materie și se aplică în toate cazurile) — Codul de procedură civilă, respectiv Codul civil — la care fac trimitere expresă dispozițiile art. 278 alin. (1) din Codul muncii, republicat, și nicidecum de dispozițiile art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat.

40. În concret, aceasta înseamnă incidența dispozițiilor art. 35 din Codul de procedură civilă, cu titlul marginal „*Constatarea existenței sau inexistenței unui drept*”, conform căroră „*Cel care are interes poate să ceară constatarea existenței sau inexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului pe orice altă cale prevăzută de lege*”. Este important de subliniat că textul de lege sus-citat preia întocmai conținutul art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865, cu singura diferență că teza a II-a a articolului a fost completată cu sintagma „*pe orice altă cale prevăzută de lege*”.

41. Dispozițiile de drept comun ale Codului civil — dispozițiile art. 2.502 alin. (2) pct. 2 din Codul civil — prescriu, în termeni expliți, *imprescriptibilitatea acțiunii în constatarea existenței sau inexistenței unui drept*.

42. În ce privește dispozițiile art. 268 din Codul muncii, republicat, acestea, sub aspectul dedus judecării — regimul juridic al acțiunii în constatare — nu specifică, prin niciunul din alineatele sale, normele generale (calitatea de drept comun a Codului de procedură civilă, respectiv a Codului civil).

43. Pentru a ajunge la această concluzie, relevante sunt dispozițiile art. 15 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care, în privința reglementărilor speciale și derogatorii, prescriu următoarele: „(1) *O reglementare din aceeași materie și de același nivel poate fi cuprinsă într-un alt act normativ, dacă are caracter special față de actul ce cuprinde reglementarea generală în materie*”, respectiv „(2) *Caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie*.”

44. În literatura de specialitate s-a susținut că normele speciale sunt aplicabile numai într-o anumită materie, expres

stabilită. Fiind derogatorii de la normele generale, ele sunt de strictă interpretare și, prin urmare, nu pot fi aplicate prin analogie. S-a susținut totodată că norma specială se aplică ori de câte ori este vorba de un caz ce intră sub incidența prevederilor sale; că legile speciale sunt acelea care prescriu reguli de urmat numai într-o materie determinată; reglementările cu caracter special au ca obiect relații sociale cu caracter special, iar acestea presupun subiecte cu calități speciale sau aflate în situații speciale; rațiunea elaborării normelor speciale este aceea de a reglementa aparte un grup restrâns de relații sociale din cadrul aceleiași categorii.

45. Așadar, pentru a putea susține cu deplin temei teza existenței unui concurs de legi (coexistența a două categorii de norme care guvernează aceeași materie și care, totodată, au putere de aplicare în același timp), trebuie împlinită condiția coexistenței dispozițiilor generale (care se aplică în toate cazurile și în orice materie) cu dispozițiile speciale — dar numai în accepțiunea de reglementări speciale exprese, iar nu implicite, nu deduse prin interpretări arbitrare.

46. Dispozițiile art. 268 alin. (1) și (2) din Codul muncii, republicat, reglementează, sub anumite aspecte, regimul juridic al acțiunilor în realizare (nu și regimul juridic al acțiunilor în constatare), prin care persoanele interesate, în caz de nevoie, și-ar putea valorifica drepturile subiective prescriptibile extinctiv, principiul prescriptibilității drepturilor de creanță, indiferent de izvorul lor concret, actul juridic sau faptul juridic *stricto sensu*, neputând fi contestat.

47. Aceste dispoziții legale au, într-adevăr, caracter special, date fiind cazurile concrete avute în vedere, dar și specificitatea soluțiilor legislative instituite. Mai mult, legiuitorul a înțeles să deroge de la dreptul comun și în materie de prescripție, sub aspectul duratei termenelor de prescripție, al datei de la care acestea încep să curgă, al modului de calcul al acestora etc.

48. Cele două alineate ale art. 268 din Codul muncii, republicat, constituie, așadar, un tot unitar, o singură normă juridică, în primul alineat enumerându-se, doar exemplificativ și nu limitativ, cererile cele mai reprezentative în materia conflictelor de muncă (particularitățile raporturilor juridice de muncă, ale răspunderii ce poate fi antrenată, dând specificitate acțiunilor în realizare; acțiunea în plata de despăgubiri, acțiunea în constatarea nulității contractelor individuale de muncă sau a unor clauze ale acestora, contestarea încetării raporturilor de muncă, acțiunea în răspundere patrimonială etc.), iar, în cel de-al doilea alineat, legiuitorul, folosindu-se de formula cu caracter de generalitate „*În toate situațiile, altele decât cele prevăzute la alin. (1)*”, ilustrează caracterul exemplificativ al enumerării, dar și ideea, implicită, că legea, oricât de perfectă ar fi, nu ar putea să prevadă toate cazurile la care ar urma să se aplice, date fiind varietatea și complexitatea faptelor ce pot cădea sub incidența dispozițiilor sale.

49. Dacă s-ar accepta ideea că prin cel de-al doilea alineat al art. 268 din Codul muncii, republicat, legiuitorul ar fi intenționat să se refere la acțiunea în constatare, respectiv la un regim juridic distinct al acesteia față de cel de drept comun, ar însemna să se nesocotească exigențele dispozițiilor art. 15 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, în același timp, să se acorde câmp larg de acțiune arbitrarului în interpretarea normelor juridice.

50. În concluzie, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 35 din Codul de procedură civilă, art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865, art. 2.502 din Codul civil, respectiv art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat, acțiunile în constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă conform dispozițiilor Ordinului nr. 50/1990 intră în categoria acțiunilor în constatare de drept comun și sunt imprescriptibile.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizările formulate de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă în dosarele nr. 13.307/63/2014 și 10.630/63/2014 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 35 din Codul de procedură civilă, art. 111 din Codul de procedură civilă din 1865, art. 2.502 din Codul civil, respectiv art. 268 alin. (2) din Codul muncii, republicat, acțiunile în constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă conform dispozițiilor Ordinului nr. 50/1990 intră în categoria acțiunilor în constatare de drept comun și sunt imprescriptibile.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 16 mai 2016.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

